

WIADOMOŚCI BANKU POLSKIEGO

(DRUKOWANE JAKO RĘKOPIS).

TREŚĆ:

Położenie gospodarcze Polski w grudniu 1938 r. . . . str. 21 | Bilanse brutto Banku Polskiego str. 27

POŁOŻENIE GOSPODARCZE POLSKI

w styczniu 1939 r.

(Na podstawie informacji zebranych przez Biuro Ekonomiczne oraz sprawozdań Oddziałów).

Płynność na rynku pieniężnym doznała w styczniu dalszego zwiększenia. Spowodowane to zostało zarówno wzrostem wkładów i pozostałości na rachunkach bieżących w instytucjach kredytowych (częściowo wobec dopisania odsetek za II półrocze 1938 r. oraz repatriacji mienia zagranicznego), jak również zmniejszeniem ogólnej kwoty udzielonych kredytów. To ostatnie zjawisko nosiło charakter normalny o tej porze roku w związku z martwym sezonem w wielu dziedzinach przemysłu i handlu oraz spłatą rat kredytów zbożowych. Instytucje kredytowe, zwłaszcza zaś banki prywatne — licząc się z niepewną sytuacją na zachodzie Europy — starały się zwiększyć płynność swoich aktywów, dostosowując ściśle działalność dyskontową do wymogów Banku Polskiego. Wobec dużego dopływu nowych środków oraz zmniejszonego rozmiaru udzielonych kredytów, instytucje kredytowe zmniejszyły poważnie swe zadłużenie w Banku Polskim.

Łączna kwota wkładów i rachunków bieżących w instytucjach akredytowanych w Banku Polskim powiększyła się w okresie między 20 grudnia 1938 r. a 20 stycznia 1939 r. o 67·1 mln. zł. Najsilniej (o 40·4 mln. zł) wzrosły wkłady bezterminowe i à vista, wkłady oszczędnościowo-terminowe zwiększyły się o 16·6 mln. a rachunki bieżące o 10·1 mln. zł. Wzrost wkładów i rachunków bieżących zaznaczył się we wszystkich grupach instytucji kredytowych, zwłaszcza zaś w komunalnych kasach oszczędności.

W Pocztovej Kasie Oszczędności wkłady oszczędnościowe wzrosły w styczniu o 18·1 mln. zł,

natomiast wkłady czekowe obniżyły się o 66·2 mln. zł.

Ogólna suma kredytów udzielonych przez instytucje objęte statystyką Banku Polskiego zmniejszyła się między 20 grudnia a 20 stycznia o ok. 80 mln. zł (dokładnej sumy nie można podać ze względu na pewne zmiany w zestawianiu danych). Spadek kwoty akcji kredytowej miał głównie miejsce w komunalnych kasach oszczędności oraz w bankach państwowych.

Rynek lokacyjny. W porównaniu z końcem grudnia r. ub. większość papierów procentowych oraz niektóre akcje uzyskały nieznaczne zyski kursowe; transakcje giełdowe obracały się jednak w zupełnie niewielkich rozmiarach wobec małej ilości nabywców. Wyczekujące stanowisko klienteli giełdowej spowodowane było niepewną sytuacją w polityce międzynarodowej.

W dziale pożyczek państwowych 4% poż. konsolidacyjna zwyżkowała o 50 gr do 66·50, również o 50 gr podniosły się kursy: 4½% poż. wewnętrznej do 65·50 oraz 5% poż. konwersyjnej do 70. Spośród pożyczek premiovych utrzymała się przy kursie 85·50 I Em. 3% poż. inwestycyjnej, natomiast notowania II Em. zwyżkowały o 2—zł do 86·50, a 4% poż. dolarowej o 80 gr do 42·80. W dziale listów zastawnych zwyżkowały o 1·25 zł listy warszawskie miejskie, natomiast l. z. ziemskie obniżyły się o 63 gr do 63·50.

W styczniu rozpoczęta została konwersja obligacji 8% pożyczki dolarowej z 1925 r.

(t. zw. dillonowskiej) na $4\frac{1}{2}\%$ -owe drogą przestemplowania oraz zamiany arkuszy kuponowych.

Oprocentowanie rzeczywiste i rentowność ważniejszych pożyczek państwowych i listów zastawnych kształtowały się w styczniu jak następuje:

Oprocentowanie rzeczywiste

	1938	1939			
	28. 1	5. 1	13. 1	20. 1	27. 1
4% konsolid. 1936 r. .	5·88	6·04	6·04	5·99	6·06
$4\frac{1}{2}\%$ wewn. 1937 r. .	6·87	6·88	6·87	6·84	6·87
5% konwers. 1924 r. .	7·26	7·27	7·27 ¹⁾	7·17 ²⁾	7·17
$4\frac{1}{2}\%$ l. z. T. K. Z. W.	7·13	7·04	6·98	7·07	7·10
5% l. z. T. K. m. W. .	7·19	6·85	6·76	6·85	6·94

Rentowność

	1938	1939			
	28. 1	5. 1	13. 1	20. 1	27. 1
4% konsolid. 1936 r. .	6·80	7·03	7·03	6·97	7·06
$4\frac{1}{2}\%$ wewn. 1937 r. .	7·98	8·09	8·07	8·04	8·08
5% konwers. 1924 r. .	7·80	7·84	7·84 ¹⁾	7·72 ²⁾	7·72
$4\frac{1}{2}\%$ l. z. T. K. Z. W.	7·26	7·19	7·11	7·21	7·24
5% l. z. T. K. m. W. .	7·56	7·22	7·12	7·22	7·33

W grupie akcji tendencja była niejednolita. Akcje Banku Polskiego zniżkowały o 5— zł do 132·50.

Działalność kredytowa Banku Polskiego. Kwoty udzielonych kredytów oraz portfeli papierów procentowych wynosiły na koniec stycznia 1939 r. w porównaniu ze stanami sprzed miesiąca (bilans netto) i sprzed roku:

(w milionach zł)

	1938		1939
	30. 1	31. 12	31. 1
Portfel wekslowy. . . .	592·4	830·8	745·6
Portfel weksli zagran. ³⁾	1·9	2·2	2·3
Bilety skarbowe zdysk. .	1·1	81·9	64·7
Pożyczki zabezp. zast. .	28·7	112·1	98·1
Dług Skarbu Państwa . .	80·0	45·0	45·0
Razem kredyty	704·1	1.072·0	955·7
Papiery proc. własne . .	127·9	133·8	133·2
Papiery funduszu zapas. .	88·7	88·5	88·5
Ogółem	920·7	1.294·3	1.177·4

¹⁾ Według kursu z 12. 1. 1939 r.

²⁾ " " " 17. 1. 1939 r.

³⁾ Objęty pozycją bilansową „pieniądze zagraniczne i dewizy“.

Podział portfeli wekslowego Banku Polskiego według podawców przedstawiał się jak następuje:

(w milionach zł)

	1938		1939
	31. 1	31. 12	31. 1
Banki	506·7	732·1	649·3
Komun. kasy oszczęd. .	12·3	12·3	11·4
Spółdzielnie kredytowe .	19·8	19·5	19·4
Ogółem inst. kred. . . .	538·8	763·9	680·1
Przemysł	36·2	44·8	42·5
Rolnictwo	3·8	2·9	3·0
Handel	11·0	16·9	17·8
Różne	2·6	2·3	2·2
Ogółem	592·4	830·8	745·6

W portfelu Banku Polskiego znajdowało się dnia 31 stycznia akceptów Banku Akceptacyjnego za 140·4 mln. zł wobec 152·5 mln. na ultimo miesiąca poprzedniego. Kwota weksli rolniczo-zastawowych obniżyła się, w związku z dalszą spłatą tych kredytów, o 9·8 mln. do 26·7 mln. zł.

Obieg pieniężny. Ogólna suma obiegu pieniężnego wynosiła na koniec stycznia 1.791·7 mln. zł, t. j. o 74·7 mln. mniej niż przed miesiącem. Obieg biletów bankowych obniżył się o 58·0 mln. do 1.348·2 mln. zł, zaś obieg monet srebrnych i bilonu zmniejszył się o 16·7 mln. do 443·5 mln. zł.

Banki i wkłady w grudniu 1938 r. Łączny bilans brutto 29 banków i 28 domów bankowych na 31 grudnia 1938 r., sporządzony przez Inspektorat Bankowy Ministerstwa Skarbu, wykazuje powiększenie stanu wkładów o 12·3 mln. zł oraz sald kredytowych rachunków bieżących o 8·2 mln. zł. Wykorzystanie kredytów redyskontowych wzrosło o 13·3 mln. zł.

Ogólna suma udzielonych kredytów zwiększyła się, głównie w związku z finansowaniem kampanii cukrowniczej, o 13·0 mln. zł. Kwota dyskonta wzrosła o 18·9 mln. zł, pożyczki terminowe o 4·1 mln., obniżył się równocześnie stan kredytów w rachunkach bieżących o 8·1 mln. oraz pozycje protestów i układów konwersyjnych.

Rezerwy kasowe wzrosły, w związku z ich mobilizacją na ultimo roczne, o 26·3 mln. zł.

Rachunki wynikowe za 1938 r. zamknięte zostały nadwyżką 32·6 mln. zł (przy ogólnej

kwocie kapitałów zakładowych 169·0 mln. zł na koniec roku) wobec 14·5 mln. za 1937 r. (przy stanie kapitałów zakładowych 161·6 mln. zł). Jedynie w grupie domów bankowych nadwyżka pozycji wynikowych dodatnich nad ujemnymi była niższa jak w roku poprzednim.

W porównaniu z bilansem łącznym na 31. 12. 1937 r. stan wkładów w instytucjach objętych statystyką Inspektoratu Bankowego powiększył się o 38·5 mln. zł a pozostałości na rachunkach bieżących o 46·2 mln. zł. Ogólna suma działalności kredytowej wzrosła o 54·6 mln. zł, przy czym redyskonto zmniejszyło się równocześnie o 24·0 mln. zł.

Zmiany jakie zaszły w grudniu w stanie wkładów ilustruje poniższe zestawienie:

(w milionach zł)

	30. XI. 1938		31. XII. 1938	
	oszczędnościowe i terminowe	czekowe i na r-ch bieżących	oszczędnościowe i terminowe	czekowe i na r-ch bieżących
w B. G. K. ¹⁾ . .	200·9	243·2	205·5	269·4
„ P. B. R. ¹⁾ . .	87·3	64·7	94·8	69·7
„ P. K. O. . .	753·2	226·1	769·6	304·1
„ bankach ²⁾ . .	280·4	401·9	287·6	415·1
„ k. k. o. ³⁾ . .	750·6 ⁴⁾	102·6	773·7 ⁴⁾	103·2
	2.072·4	1.038·5	2.131·2	1.161·5
	3.110·9		3.292·7	

+ 181·8

Rolnictwo. Konieczność zdobycia środków gotówkowych na opłacenie podatków oraz spłatę kredytów pod zastaw zboża spowodowała pewne zwiększenie podaży ziarna, zwłaszcza ze strony małopolskich. W związku z tym ceny żyta a przejściowo i innych zbóż uległy w miesiącu sprawozdawczym osłabieniu. W drugiej połowie stycznia wojsko zakończyło zakupy zboża, nie wpłynęło to jednak niekorzystnie na kształtowanie się cen, gdyż w ostatniej dekadzie podjęte zostały zakupy na rezerwę państwową. W dniu 30 stycznia urzędowe notowanie dolnej granicy cen na giełdzie poznań-

¹⁾ Bez lokat Skarbu Państwa.

²⁾ Według bilansu łącznego, zestawionego przez Inspektorat Bankowy Min. Skarbu; dane obejmują 29 banków i 28 domów bankowych.

³⁾ Dane obejmują 353 kasy, w tym 2 niekomunalne („Centralna Małopolska Kasa Oszczędności“ we Lwowie i „Ukraińska Szczadnycia“ w Przemyśle).

⁴⁾ Wszelkie wkłady, z wyjątkiem wkładów instytucji finansowych.

skiej wynosiło za 100 kg żyta 14·25 zł wobec 14·50 dn. 2. I. 1939. Inne zboża notowane były w Poznaniu na koniec stycznia po tych samych cenach co i przed miesiącem.

W związku z niedostateczną ilością zgłoszeń do przerobu żyta na spirytus, Monopol Spirytusowy upoważniony został przez Ministerstwo Skarbu do lekkiego podwyższenia ceny (z 52 na 54 grosze) za spirytus pędzony ze zboża w okresie zimowym.

Ostateczne obliczenia zbiorów pięciu głównych ziemiopłodów przez Główny Urząd Statystyczny wynoszą (w nawiasach cyfry za 1937 r.) w milionach kwintali: dla pszenicy 21·7 (19·3), dla żyta 72·5 (56·4), dla jęczmienia 13·7 (13·6), dla owsa 26·6 (23·4) i dla ziemniaków 345·6 (402·2). W porównaniu z oceną prowizoryczną obliczenia ostateczne są, z wyjątkiem pszenicy i jęczmienia, nieco wyższe.

Rozwijający się korzystnie eksport maki pastewnej do państw skandynawskich wydatnie się zmniejszył wskutek wydania przez Finlandię i Norwegię zakazu importu paszy w obawie przed zawleczeniem pryszczycy oraz z powodu podwyższenia stawki celnej przez Szwecję. W związku z trudnościami w ulokowaniu większych ilości ziarna na rynkach zagranicznych wzięta została pod uwagę możliwość podwyższenia stawek pomocy eksportowej (superpremi) do 4 zł, tj. łącznie ze zwrotem cła do 8 zł.

Korzystna tendencja panowała w dziale nasion oleistych z powodu większych zakupów olejarni, jak również w odniesieniu do nasion łubinu i koniczyny. W związku z zawarciem umowy handlowej z Litwą przemysł tłuszczowy nabył tam w końcu stycznia 4 tys. ton siemienia lnianego, co wpłynęło na zahamowanie zwykłej tendencji cen dla roślinnych surowców oleistych.

Na rynku włókna lnianego sytuacja przedstawiała się korzystnie, do czego przyczyniło się zwiększenie zapotrzebowania na surowiec lniany zarówno w kraju jak i za granicą. Sowiety bowiem będące głównym eksporterem lnu nie wywożą go wcale w bieżącej kampanii, przerabiając u siebie na przędzę i wyroby gotowe. Większe zakupy lnu dokonywane były w Polsce przez importerów belgijskich, przy czym ci ostatni — dla odmrożenia zablokowanych należności — udzielali eksporterom premii sięgających 10% wartości towaru.

Na rynku zwierząt rzeźnych nie zaszły w porównaniu z grudniem większe zmiany. Notowania bekona na giełdzie londyńskiej, któ-

re w połowie miesiąca uległy silnej niższe, doznały w ostatnich dniach stycznia poprawy. W eksporcie jaj sytuacja pogorszyła się.

Przemysł. Ogólny poziom działalności przemysłowej był w styczniu — z przyczyn sezonowych — niższy niż w miesiącu poprzednim. W szeregu jednak ważnych gałęzi przemysłu wytwórczość przekraczała cyfry z analogicznego miesiąca 1938 r. m. i. w górnictwie węglowym, przemyśle naftowym i włókienniczym. W przemyśle stalowym w dawnych granicach państwowych produkcja wykazała w porównaniu z grudniem poważną poprawę.

Z Centralnego Okręgu Przemysłowego nadchodzą w dalszym ciągu wiadomości o mających tam powstać nowych przedsiębiorstwach, zakrojonych niekiedy na szeroką skalę, m. i. przewidziana jest budowa fabryki aluminium oraz cementowni.

Ruch budowlany. Z powodu dłuższego okresu ciepłej pogody, trwającego od połowy stycznia, prowadzone były w Warszawie i pewnych innych ośrodkach roboty budowlane. Wznoszone zostały również niektóre roboty publiczne, celem zatrudnienia bezrobotnych.

Przemysł węglowy. Wydobyte i zbyt węgla, poza Zaolziem, wynosiło w styczniu:

(w tysiącach ton)

	1938		1939
	styczeń	grudzień	styczeń ¹⁾
Wydobycie	3.379	3.444	3.530
Zbyt w kraju	2.175	2.107	2.162
Eksport	894	951	1.069
Ogółem zbyt	3.069	3.058	3.231

Łącznie z produkcją zagłębia karwińskiego ogólne cyfry wydobywania i zbytu węgla polskiego przedstawiały się następująco:

(w tysiącach ton)

	1938 grudzień	1939 styczeń ¹⁾
Wydobycie	3.973	4.137
Zbyt w kraju	2.290	2.493
Eksport	1.216	1.351
Ogółem zbyt	3.506	3.844

¹⁾ Dane prowizoryczne.

W związku z ociepleniem zmniejszyła się sprzedaż w kraju węgla opałowego, natomiast zbyt węgla dla celów przemysłowych nie uległ obniżeniu. Dostawy dla kolei wynosiły 80% normy miesięcznej wobec 120% w grudniu. Eksport węgla zwiększył się m. i. z powodu wysyłki transportów wstrzymanych w miesiącu poprzednim trudnościami komunikacyjnymi.

Między angielskimi i niemieckimi przemysłowcami węglowymi zawarte zostało porozumienie eksportowe. Prasa niemiecka wiąże z nim nadzieje na zawarcie szerszego porozumienia, obejmującego głównych eksporterów m. i. Polskę, któreby pozwoliło na ustalenie ceny węgla na opłacalnym poziomie.

Przemysł naftowy. Produkcja ropy utrzymała się na poziomie miesiąca poprzedniego, natomiast ilość ropy przerobionej przez rafinerie wzrosła zarówno w porównaniu z grudniem, jak i ze styczniem 1938 r. Cena ropy pozostała bez zmiany. Z powodu dużego zapotrzebowania zakładów przetwórczych zapasy ropy na rynku wydatnie zmalały. Większych dowierceń ropy ani gazów ziemnych nie dokonano.

Hutnictwo żelazne. Produkcja hutnicza (bez przemysłu zaolziańskiego) wyraziła się w styczniu następującymi cyframi:

(w tysiącach ton)

	1938		1939
	styczeń	grudzień	styczeń ¹⁾
Surówka	68.8	67.3	63.6
Stal	110.2	88.8	100.9
Wyroby walcowane . .	77.6	74.5	75.1
Rury	3.9	6.4	5.9

Łącznie z produkcją Śląska Zaolziańskiego wytwórczość hutnicza wynosiła w styczniu w porównaniu z miesiącem poprzednim:

(w tysiącach ton)

	1938 grudzień	1939 styczeń ¹⁾
Surówka	98.2	98.6
Stal	131.9	150.4
Wyroby walcowane . .	95.8	97.0
Rury	10.0	7.9

¹⁾ Dane prowizoryczne.

Ogólna kwota produkcji hutniczej powiększyła się w miesiącu sprawozdawczym w porównaniu z grudniem (z wyjątkiem produkcji rur, której cyfry prowizoryczne bywają zazwyczaj następnie uzupełniane wzwyż), wzrosła zwłaszcza produkcja stalowni.

Kwota zamówień krajowych przydzielonych hutom przez Syndykat wyniosła w styczniu 35·6 tys. ton wobec 22·0 tys. ton w miesiącu poprzednim i 50·3 tys. ton w styczniu r. ub. W porównaniu z grudniem powiększyły się zlecenia zarówno prywatne jak i publiczne. Największy wzrost wśród odbiorców z grupy metalowego przemysłu przetwórczego wykazały zamówienia fabryk gwoździ i drutu.

Przemysł metalowy. W niektórych działach tego przemysłu daje się zauważyć zahamowanie napływu nowych zamówień. Dotyczy to zwłaszcza fabryk obrabiarek i narzędzi precyzyjnych, zaznaczyć jednak należy, że posiadane portfele zamówień pozwalają na pełne zatrudnienie warsztatów do połowy r. b.

W fabrykach Cegielskiego w Poznaniu i Rzeszowie stan zatrudnienia i portfel niewykonanych zamówień powiększyły się w porównaniu z miesiącem poprzednim. Wszystkie działy tego przedsiębiorstwa, z wyjątkiem wytwórni maszyn rolniczych, były intensywnie zatrudnione.

Przemysł drzewny. Pomimo zniżki cen surowca drzewnego dochodzącej do 30% w porównaniu do cen z poprzedniej zimy, zakupy drzewostanów były na ogół mało ożywione, co wiąże się z niewyjaśnioną jeszcze całkowicie sytuacją na rynkach zagranicznych. Szereg tartaków był słabo zatrudniony. W Centralnym Okręgu Przemysłowym panowało natomiast w przemyśle drzewnym silne ożywienie. Intensywnie pracowały wytwórnie kompletów skrzynkowych wywożonych do Palestyny. W przemyśle mebli giętych wzrosły nieco zamówienia zagraniczne. Z importerami angielskimi przedłużona została na 1939 r. umowa wywozowa przewidująca podwyżkę cen o 4½%, nie pokrywającą jednak w całości deprecjacji funta. Przedłużono również umowę z importerami holenderskimi. Lasy Państwowe sprzedały Litwie pierwszą partię drewna.

Przemysł włókienniczy. Na importerów wełny zagranicznej nałożony ma zostać obowiązek zakupu — na każde 100 kg wełny importowanej — poza 18 kg wełny krajowej (ten przepis

istniał już poprzednio) jeszcze 11 kg włókna sztucznego. Projekt ten wiąże się z podobną akcją w przemyśle bawełnianym (patrz „Wiadomości” Nr1/1939), mającą na celu częściowe uniezależnienie się od przywozu surowców zagranicznych.

W okręgu łódzkim przemysł zatrudniony był produkcją towarów na sezon letni, przy czym wytwórczość w niektórych działach (przędzalnie czesankowe, przemysł dziany) była wyższa niż w styczniu r. ub. Na ogół obroty sprzedażne przedstawiały się korzystniej w przemyśle wełnianym, nieco gorzej natomiast w przemyśle bawełnianym. Ceny utrzymywały się na niezmiennym poziomie. Wypłacalność drobnych odbiorców pogorszyła się.

W okręgu białostockim uruchomienie zespołów przędzalniczych wynosiło w styczniu 50% w porównaniu z 75% w grudniu i 42% w styczniu 1938 r. Niski stan zatrudnienia tłumaczy się tym, że przemysł białostocki nastawiony jest na produkcję materiałów zimowych i dopiero od niedawna podjął wytwórczość towarów letnich. Perspektywy eksportowe, dzięki intensywnej pracy w tym kierunku, wydają się korzystniejsze niż w r. ub.

W okręgu bielskim produkcja na sezon letni została częściowo zahamowana trudnościami w imporcie surowców. W związku z tym wzrosły ceny materiałów wełnianych o ok. 1 zł na metr. Eksport włókienniczy i konfekcyjny z okręgu bielskiego doznał w styczniu poważnego wzrostu.

Wskaźnik ogólny produkcji przemysłowej (z usunięciem sezonowości) podniósł się w porównaniu z grudniem o 2·1 punkta do 122·3 wobec 115·2 w styczniu 1938 r.

Stan zatrudnienia w górnictwie, hutnictwie oraz większym i średnim przemyśle wytwórczym i zakładach użyteczności publicznej wynosił w końcu grudnia 782 tys. osób, wobec 870 tys. w listopadzie a 733 tys. w analogicznym miesiącu roku poprzedniego. Zmniejszenie zatrudnienia nosiło charakter sezonowy i miało miejsce zwłaszcza w przemysłach: spożywczym (cukrownictwo), budowlanym, mineralnym oraz włókienniczym. Równocześnie wzrosło lekko zatrudnienie w przemyśle drzewnym.

W styczniu stan zatrudnienia w przemyśle jak również na robotach publicznych doznał dalszego obniżenia. Liczba zarejestrowanych

bezrobotnych wzrosła, osiągając dn. 15 stycznia liczbę 511 tys. (wobec 517 tys. w analogicznym okresie r. ub.).

Przeciętna dzienna załadowania wagonów 15-tonowych wynosiła w grudniu 15·5 tys. wobec 19·8 tys. w listopadzie, zaś 14·3 tys. w grudniu 1937 r. Zmniejszyły się głównie przewozy buraków cukrowych i materiałów budowlanych.

Przeciętna dzienna dla całego 1938 r. wyniosła 15·9 tys. wagonów, wobec 15·2 tys. w roku poprzednim.

Handel. W porównaniu z grudniem obroty w handlu detalicznym doznały znacznego sezonowego obniżenia. Według opinii szeregu Oddziałów były one również niższe od obrotów w analogicznym miesiącu r. ub. Wypłacalność drobnych kupców uległa w wielu okęgach pogorszeniu, dotyczy to zwłaszcza okolic gdzie głównymi nabywcami jest ludność rolnicza. Sprzedaż nawozów sztucznych poprawiła się znacznie w porównaniu z poprzednimi miesiącami, jednakże — jak donosi Oddział w Chorzowie — wypłacalność rolników za nawozy nie polepszyła się, co wyraża się w protestach i prolongatach weksli.

Spożycie cukru w kraju wzrosło w styczniu w porównaniu z analogicznym miesiącem 1938 r. 9·8%. W pierwszych czterech miesiącach bieżącej kampanii rozchód cukru z kontyngentu wewnętrznego było o 11·0% większy niż w podobnym okresie kampanii poprzedniej.

Kronika ustawodawstwa. Z ważniejszych ustaw i rozporządzeń gospodarczych i finansowych, wydanych w styczniu 1939 r. wymienić należy:

Rozporządzenie Ministra Skarbu
z dnia 31 grudnia 1938 r.
(Dz. U. R. P. Nr 3 z 17. 1. 39)

Rozporządzenie Ministra Skarbu
z dnia 20 stycznia 1939 r.
(Dz. U. R. P. Nr 7 z 30. 1. 39)

W styczniu podpisana została umowa handlowa z Estonią. Przewiduje ona lekkie zwiększenie wzajemnych obrotów, m. i. w dziedzinie eksportu z Polski żelaza i wyrobów metalowych.

Wskaźnik kosztów utrzymania rodziny robotniczej w Warszawie obliczony został za styczeń na 60·6 wobec 60·8 w miesiącu poprzednim, a 61·4 w styczniu 1938 r.

Ogólny wskaźnik cen hurtowych wynosił w grudniu 55·0 wobec 54·6 w miesiącu poprzednim, a 58·1 w grudniu 1937 r.

Handel zagraniczny. Obroty handlu zagranicznego obniżyły się w styczniu zarówno po stronie przywozu, jak i wywozu, przy czym jednak spadek przywozu był większy. Wpłynęło to na wzrost dodatniego salda bilansu handlowego, które wyniosło + 16·1 mln. zł wobec + 10·7 mln. w grudniu i — 11·9 mln. w styczniu 1938 r. Przywóz wyraził się sumą 97·6 mln. zł, a wywóz 113·7 mln. zł. Zmniejszył się zwłaszcza przywóz maszyn i aparatów oraz tytoniu, w wywozie zaś obniżył się m. i. eksport zbóż. Wzrósł natomiast wywóz węgla.

Obroty zamorskie portu w Gdyni wyniosły w miesiącu sprawozdawczym 825·4 tys. ton wobec 776·3 w grudniu i 801·6 tys. ton w styczniu 1938 r.

Polsko-Brytyjskie Towarzystwo Okrętowe zamówiło w Holandii nowy statek pasażersko-towarowy dla obsługi linii Gdynia — Le Havre — Londyn.

w sprawie oznaczenia papierów wartościowych i ich kursów przy spłacie długów rolniczych.

o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 24 lipca 1936 r. o obrocie pieniężnym z zagranicą oraz o obrocie zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi.

Bilanse brutto Banku Polskiego

(w milionach złotych)

	31. I. 1938 r.	31. XII. 1937 r.	31. XII. 1938 r.	1 9 3 9 r.		
				s t y c z e ń		
				I dekada	II dekada	III dekada
Aktywa						
1) Złoto	436·0	435·0	445·2	445·4	445·9	446·3
2) Pieniądze zagraniczne i dewizy	32·1	36·1	18·0	18·9	17·2	18·3
3) Polskie monety srebrne i bilon	50·6	32·5	28·0	43·5	59·8	44·9
4) Portfel wekslowy.	592·4	660·9	830·8	779·0	741·4	745·6
5) Bilety skarbowe zdyskontowane	1·1	23·3	81·9	62·8	46·6	64·7
6) Pożyczki zabezpieczone zastawami	28·7	24·3	112·1	94·4	93·1	98·1
7) Papiery procentowe własne . .	127·9	128·7	131·3	133·1	133·1	133·3
8) Papiery funduszu zapasowego.	88·8	88·8	88·5	88·5	88·5	88·5
9) Dług Skarbu Państwa	80·0	80·0	45·0	45·0	45·0	45·0
10) Nieruchomości	20·0	20·0	20·0	20·0	20·0	20·0
11) Inne aktywa	225·8	258·5	225·7	201·7	194·9	201·7
Pasywa						
1) Kapitał zakładowy	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0
2) Fundusz zapasowy	89·0	89·0	89·0	89·0	89·0	89·0
3) Obieg biletów bankowych. . .	1.014·0	1.059·5	1.406·2	1.325·4	1.283·4	1.348·2
4) Natychmiast płatne zobowiązania	326·7	359·7	251·1	269·6	265·4	225·8
a) rachunki żyrowe kas państwowych	71·5	35·5	1·4	27·4	26·7	25·6
b) pozostałe rachunki żyrowe .	188·2	259·1	204·7	190·2	185·2	151·4
c) różne rachunki	67·0	65·1	45·0	52·0	53·5	48·8
5) Inne pasywa	153·7	179·9	180·2	148·3	147·7	143·4
Suma bilansowa	1.683·4	1.788·1	2.026·5	1.932·3	1.885·5	1.906·4
Pokrycie obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań . . .	35·14%	32·97%	28·59%	29·79%	30·78%	30·28%

Stopa dyskontowa $4\frac{1}{2}\%$, od pożyczek zastawowych $5\frac{1}{2}\%$ (od 18. 12. 1937 r.).